

A Fővárosi Ítéltábla a Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: ifj. dr. Gábor László ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és II. rendű felperes neve II. rendű felpereseknek - a dr. Gulyás Géza ügyvéd (fél címe 3) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe a Dr. Sarkadi Julianna Ügyvédi Iroda (fél címe 4, ügyintéző: dr. Sarkadi Julianna ügyvéd) által képviselt Alperesi beavatkozó (fél címe 2) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Törvényszék 2014. november 20. napján kelt 10.P.20.495/2013/58. számú ítélete ellen az alperes részéről 61. sorszám alatt, míg a beavatkozó részéről 60. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 3.000.000 (Hárommillió) forintra leszállítja. Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az alperesnek 80.000 (Nyolcvanezer) forint plusz áfa összegű perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 75.000 (Hetvenötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 400.000 (Négyszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes magzata 2007. április 29-én méhen belül elhalt. Az I. rendű felperesnek a halott magzatot meg kellett szülnie, ami mintegy két órán keresztül tartott, és pszichésen nagyon megviselte. A magzatot felboncolták és eltemették anélkül, hogy az I. rendű felperest erről értesítették volna. A magzat elvesztése után az I. rendű felperes lefogyott, állandóan sírt, nyugtalanul aludt, hónapokig nem mert utcára menni. Egy hónapig Andaxin tablettát szedett. Depressziós lelki kimerültség jellemzi, örömképtelen, labilis, szorongó állapota hátrányosan befolyásolja a jövőképét, negatívan hat a házastársával való kapcsolatára is.

A felperes állami gondozásban nőtt fel, nehéz élete ellenére szakmát tanult és családot alapított. Az I. rendű felperesnek első gyermeke 2000.

február 9. napján született. Az I. rendű felperes a II. rendű felperessel házasságot a gyermekük halálát követően, 2008. szeptember 20. napján kötött, majd 2010. július 2. napján szülte meg harmadik gyermekét. A felperes édesapja 2006-ban, édesanyja 2009. január 25-én hunyt el.

Az elsőfokú bíróság 10.P.26.045/2008/31. számú közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét a felperes magzatának 2007. április 29. napján bekövetkezett halálával kapcsolatos károkért az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésére hivatkozással. A közbenső ítélet indokolása szerint az alperes megszegte a tőle elvárható gondossági követelményeket, és ezért saját hibájából került abba a helyzetbe, hogy nem észlelhette a magzat veszélyeztető állapotát, és nem tett semmit a tragikus eredmény megelőzése érdekében. Ezzel a magatartásával lényegében megszűnt a magzat megmentésének esélye.

A Fővárosi ítélőtábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

A jogerős közbenső ítélet meghozatalát követően az I. rendű felperes házastársa perbe lépett, később azonban keresetétől elállt, és vele szemben a bíróság az eljárást megszüntette (48/I. sorszámú végzés).

Az I. rendű felperes az összecszerűség tekintetében folytatódó eljárásban módosított kereseti kérelmében 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak 2007. április 29-étől a kifizetés napjáig járó törvényes kamatára kérte kötelezni az alperest. Keresete indokolásául előadta, hogy a magzat elvesztésével kizárttá vált, hogy vele családot alapítson, megvalósuljon az a társadalom és a jog által is elismert joga, hogy teljes családban éljen. Ezt a veszteséget az újabb gyermek megszületése sem pótolta. Lelki sérülései jelenleg is fennállnak, életminősége megromlott. Érzelmi labilitása, robbanékonyága, zárkózottsága, örömképtelen állapota hátrányosan befolyásolja környezetéhez, párjához, gyermekeihez való viszonyát.

Az alperes és az alperesi beavatkozó a kereset elutasítását kérte. Hivatkoztak arra, hogy az I. rendű felperes állami gyermekvédelemben volt kénytelen nevelkedni, amely miatt kisgyermekkorától kezdve súlyos hátrányok érték, ami már elve rányomta bélyegét személyiségére. Emiatt pszichoszociális tényezőkre másként reagált, mint egy átlagember. A gyermek halála a szülőkben kitörölhetetlen nyomot hagy, azonban figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gyermekhez való kötődés a terhesség idejére korlátozódott. Érvelésük szerint az elhúzódó gyászreakció azért alakulhatott ki, mert az I. rendű felperes már a terhessége előtt is pszichésen sérült volt. Az életében bekövetkezett, a második gyermek halálát követően létrejött negatív változás nem kizárólag a haláleset következménye.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest az I. rendű felperes részére 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak 2007. április 29. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte az 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 355. § (1) és (4) bekezdése, illetve a 360. § (1) bekezdésének alkalmazásával. Döntését nagyrészt a perben beszerzett pszichológus és egyesített elmeorvos szakértői véleményre alapította. A

szakvélemények leszögezték, hogy az I. rendű felperest deprimáció jellemzi, súlyosan szorong, nyugtalan. Érzelmileg labilis, robbanékony, toleranciaszintje csökkent, indulatain túlzottan is igyekszik úrrá lenni, ami pszichés energiáit felemésztí. Mindez érzelmi elsivárosodást, kötődései hőfokának kihűlését eredményezi, az élményvilágát sablonizálja, az érdeklődését leszűkíti. Ez jellemző a házastársi kapcsolatára is; szexuális együttlétük lecsökkent, kapcsolatuk elhidegült. Ezen a később megszületett gyermek sem tudott változtatni. Az I. rendű felperes nagyobb gyermeke kallódik, csavarog és befolyásolható. Az I. rendű felperesnek pszichés állapota miatt szakorvosi segítségre és tartós gyógyszeresedésre lenne szüksége gyászának feldolgozásához, ezt azonban elutasítja fél, hogy rászokik ezekre a gyógyszerekre. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 340. § (1) bekezdését nem találta alkalmazhatónak a kár elhárítása, illetve csökkentése vonatkozásában. Ezt azzal indokolta, hogy a szakvélemények szóbeli kiegészítése alapján nem értékelhető a felperes terhére, hogy az eltelt években szakorvosi segítséget, illetőleg gyászának feldolgozásához pszichológus segítséget nem kért. Elfogadható, hogy az orvosokba vetett bizalma megingott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes, illetve az alperesi beavatkozó is fellebbezéssel élt. A beavatkozó fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla 2. sorszámú végzésével elutasította, döntését a Kúria Pkf.III.24.724/2015/2. számú végzésével helybenhagyta.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Fellebbezési kérelmét akként módosította, hogy a kereset elutasítása iránti kérelmét nem tartotta fenn; 2.500.000 forint összeget reálisnak tartott az I. rendű felperes kárának a kompenzálására. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését, hivatkozott a szakértői vélemények önellentmondásaira. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte az alperes által beszerzett magánszakértői véleményt. Lehetőség lett volna a berekesztett tárgyalás újbóli megnyitására, mivel akkor már az eseti szakvélemény rendelkezésre állt. Az elsőfokú bíróság indokolatlanul hagyta figyelmen kívül az I. rendű felperes kárenyhítési kötelezettségének az elmulasztását.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy indokolt-e az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezése. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését a perben beszerzett szakvélemény önellentmondásaira hivatkozva az utóbb beszerzett magánszakértői vélemény figyelmen kívül hagyása miatt kérte.

Az iratokból kitűnően az elsőfokú bíróság a 2014. szeptember 8-i tárgyaláson a szakértőket meghallgatta, majd a feleket a Pp. 141. § (6) bekezdésére is figyelemmel, mellőzés terhe mellett hívta fel további bizonyítási indítványaik 15 napon belüli előterjesztésére. Ehhez képest az alperes a 2014. október 28-i beadványában a bíróságtól kérte a projektív tesztértékelések megküldését, mely eredményeket a perben beszerzett pszichológus szakértői vélemény tartalmazza (20. sorszám alatt csatolt szakvélemény), majd a tárgyalás 2014. november 5-i berekesztését

követően, 2014. november 13. napján magánszakértői véleményt csatolt, mellyel azt kívánta alátámasztani, hogy az I. rendű felperes pszichés állapota, az elhúzódó gyászreakció az I. rendű felperes korábbi élethelyzetének a következménye, a gyermekkori hatások következtében kialakult személyiségzavarra utalnak.

A rendelkezésre álló adatok szerint tehát az alperesnek módjában állt, hogy a vélt ellentmondások tisztázására a szakértők részére kérdéseket tegyen fel a 2014. szeptember 8-i tárgyaláson, illetőleg az elsőfokú bíróság által biztosított további 15 napos határidő alatt esetleges bizonyítási indítványát előterjessze. Az alperes a megadott határidő alatt bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság ezért nem tévedett, amikor döntését a perben beszerzett elmeorvos szakértői és pszichológus szakértői véleményre alapította, és nem adott helyt a késve előterjesztett alperesi bizonyítási indítványnak, a késedelmesen előterjesztett bizonyítékot a döntése során nem értékelte.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és a bizonyítékokból okszerű következtetéssel állapította meg, hogy az I. rendű felperes nem vagyoni kártérítésre jogosult, annak mértékét azonban eltúlzott mértékben határozta meg.

A régi Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés a károsult személyiségét ért sérelmet, az életminőségében beállt negatív változást kíséri meg másnemű előny nyújtásával, vagyis pénz fizetésével kompenzálni. Emiatt a nem vagyoni kártérítés összegét sosem lehet egzakt módon meghatározni, hanem azt valamennyi körülmény együttes mérlegelésével kell megállapítani.

A nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározásánál a Fővárosi Ítéltábla a jogsérelem súlya, a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyok, valamint más hasonló ügyekben meghatározott mértékű kártérítési összegek figyelembevétele mellett értékelte azt is, hogy az elmeorvos szakértői vélemény megállapítása szerint az I. rendű felperesnél a pszichoterápiás segítség a komplikált, elhúzódó gyászt lerövidíthette volna, azonban annak ellenére, hogy védőnő is tanácsolta, az I. rendű felperes szakorvosi segítséget nem vett igénybe, a gyógyszereszedést másfél hónap után abbahagyta. Értékelte a Fővárosi Ítéltábla, hogy ... szakértő meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy nem kizárólag a haláleset okozta az I. rendű felperes megváltozott, romló egészségi állapotát, jelenlegi állapota kialakulásához több körülmény vezetett (10.P.20.495/2013/51. tárgyalási jegyzőkönyv). A Fővárosi Ítéltábla ezért 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést látott arányban állónak az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben az I. rendű felperes által elszenvedett sérelem kompenzálására.

A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, és az I. rendű felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegét a rendelkező részben foglaltak szerint - a kamatfizetési kötelezettséget érintetlenül hagyva - leszállította, és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperest az alperes részére perköltség fizetésére kötelezte.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozó fellebbezéséhez képest nagyobbbrészt eredménytelen fellebbezése folytán a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű felperes részére a jogi képviselete ellátásáért megállapítható munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére [32/2003. (VIII. 22.) rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés, 4/A. §]. Az I. rendű felperes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 15. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. január 27.

. Sághy Mária s. k.
a tanács elnöke

Hidvéginé dr. Adorján Livia s. k.	Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró	bíró